

PŘÍRODA OČIMA BADATELE IV.

Téma: Ptačí námluvy



Nezapomeňte, že:

- Úkoly můžete plnit venku i uvnitř.
- Za plnění úkolů získáte body do průběžného hodnocení. Nejlepší plnitele odměníme.
- U každého úkolu naleznete informaci, jak máte doložit splnění úkolu.
- Plňte úkoly, které se vám líbí. Nemusíte plnit vše. Body však získáváte jen za splněné úkoly.
- Pracujte jako tým, nebo skupiny. Zapojte všechny členy soutěžního týmu. Plnění úkolů si užíjte.
- Úkoly můžete plnit kdykoliv v průběhu soutěže. Poslední termín pro odeslání úkolů je pátek 28. dubna 2023.
- Řešení úkolů zasílejte na e-mail: lenka.pavelcikova@ddmsikula.cz

Soutěž pořádá Přírodovědné centrum Trnka při DDM Uh. Hradiště v rámci projektu č. RP04 – 222/008 „Příroda očima badatele“, podpořeného Zlínským krajem.

1) Stavba hnízda pro kosa



Jarní měsíce v ptačí říši jsou ve znamení shonu. Po zimě je třeba postavit pevné hnízdo, najít si partnera a založit rodinu. Většina ptáků staví více hnízd na různých místech, ze kterých si pak partner vybírá, které hnízdo obsadí. Stavba hnízda není vůbec jednoduchá a trvá přibližně jeden týden. Jak by šla stavba hnízda vám?

Pomůcky: obrázky hnízd ptáků, materiál na stavbu (seno, tráva, větvičky), slepičí vejce

Postup:

- 1) Nejprve si s dětmi prohlédneme různé obrázky hnízd. Společně zkoumáme, z čeho jsou hnízda vyrobená. Můžeme využít procházku k hledání různých hnízd, a ta si prohlédnout z blízka.
- 2) Venku si nasbíráme různý materiál na stavbu hnízda. Můžeme pracovat jednotlivě nebo ve skupinách.
- 3) Z posbíraného materiálu mají děti za úkol postavit hnízdo tak, aby se při zvednutí z podložky nerozpadlo a uneslo jedno slepičí vejce.
- 4) Necháme děti stavět hnízda. Pokud jim chceme práci ptáků ještě více přiblížit, můžeme jim dát pinzety. Děti pak hnízdo staví pouze za pomoci pinzety. Pinzeta zde nahradí ptačí zobák.
- 5) Nakonec si práci společně vyhodnotíme. Zeptejte se dětí na jejich pocity, poznatky a zkušenosti ze stavby. Co by příště dělaly jinak?

Pošlete nám jednu fotografii ze stavby hnízda.

2) Super peří



Přemýšleli jste někdy nad tím, jak to, že ptáci nezmoknou, i když nemají na hnízdě střechu? Následující pokus nám odhalí jedno z tajemství ptačího peří.

Pomůcky: ptačí peří, lupa, talíř nebo táč, kapátko, sklenice s vodou, jar

Postup:

- 1) Na táč položíme zkoumané peří. Prozkoumáme ho lupou.
- 2) Kapátkem nabereme vodu ze skleničky. Na peří pomalu kapeme kapky a sledujeme, co se děje. S dětmi vymyslíme teorie, jak je možné, že se voda do peří nevsakuje.
- 3) Poté vezmeme zkoumané peří a umyjeme ho jarem., vysušíme ubrouskem a upravíme.
- 4) Peří položíme opět na táč. Nakapeme kapátkem na peří vodu a pozorujeme. Co se změnilo?
- 5) Výsledky pokusu s dětmi opět prodiskutujeme.



Pošlete nám 1 fotku z realizace pokusu.

3) Tajemství ptačí skořápky



Víte, proč má vejce skořápku? A proč je u každého druhu jiná? V období duben – červen můžete na procházce sbírat různě velké a různě zbarvené skořápky. Ve školce je můžete lupou prozkoumat a pak se společně bavit o významu skořápky pro ptáky. Povídání můžete doplnit následujícími pokusy.

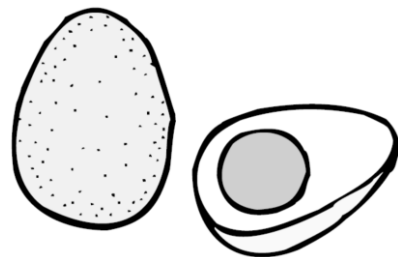
A) Gumové vejce

Pomůcky: syrové vajíčko, ocet, vyšší sklenice, tác

Postup:

- 1) Nejprve si vajíčko pošleme po kruhu a necháme děti vejce pořádně prozkoumat.
- 2) Syrové vejce vložíme do vyšší sklenice. Celé vajíčko zalijeme octem. Téměř okamžitě se na povrchu vajíčka objeví bublinky (ocet reaguje se skořápkou a vzniká oxid uhličitý).
- 3) Pozorujeme s dětmi vznikající bublinky na povrchu skořápky. Vysvětlíme si, co se ve sklenici děje.
- 4) Sklenici umístíme na chráněné místo a necháme stát alespoň 24 hodin.
- 5) Po uplynutí potřebného času vejce ze sklenice vyjmeme a umyjeme. Ocet rozpustil skořápku, a na povrchu zbyla pružná blána.
- 6) Na tácu si vyzkoušíme, jak vajíčko skáče. Můžeme ho lehce zmáčknout. Vajíčko si můžeme prohlédnout proti světlu. Uvidíme jeho vnitřní stavbu.

Pošlete nám 1 fotku z pokusu.



B) K čemu je skořápka

Pomůcky: syrové vajíčko, vajíčko bez skořápky (z předchozího pokusu), tác, sáček s jemným šterkem o váze slepice (cca 2 kg) – představuje slepici sedící na vejcích

Postup:

- 1) Na jednu polovinu tácu položíme syrové vajíčko a na druhou polovinu vajíčko bez skořápky.
- 2) Společně si řekneme, co se stane s vajíčky, když na ně položíme sáček s jemným šterkem.
- 3) Opatrně položíme sáček na syrové vejce. Pozorujeme. Sáčkem na vajíčku také zavrtíme.
- 4) Opatrně položíme sáček na vejce bez skořápky. Pozorujeme. Také sáčkem na tomto vajíčku můžeme zavrtět.
- 5) Sledujeme, kolikrát sáček zvedneme a zase na vajíčka položíme, než praskne.
- 6) Nakonec společně hledáme odpovědi: Které vajíčko je odolnější? Proč mají ptáci vajíčka obalenou pevnou skořápkou?

Pošlete nám 1 fotku z pokusu.